

HET RIJK VAN KEES EN ELLEN

Stier Kees (rechts) en Peetmoeder Ellen (midden) genieten van het leven in Het Twiske.

Het lijkt wel of elk stukje Nederland volledig benut moet worden. Vaak denk je: laat de boel alsjeblieft met rust omdat het origineel zo mooi is, maar soms ontstaat er een landschap waar je blij van wordt. Het Twiske is zo'n gebied.

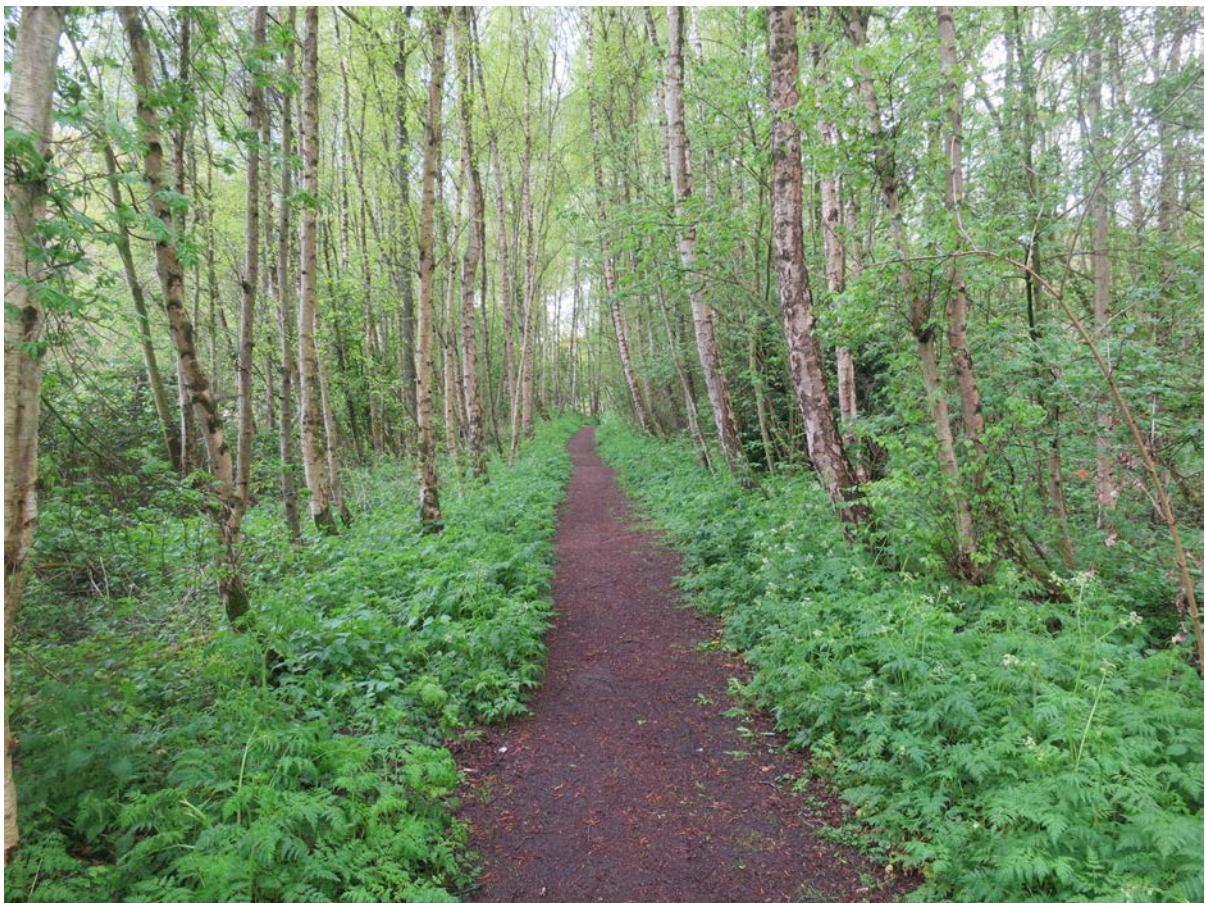
Tekst en foto's Joop Duijs

Zo'n honderd jaar geleden was Het Twiske, dat zijn naam dankt aan het oude veenriviertje dat vanuit de huidige Wijdewormer naar het recreatiegebied stroomde, al geliefd bij watersporters en beroemde natuurliefhebbers als Jac. P. Thijssen. Hij sprak zelfs over *'het rijk der duizend eilanden'*. Net als op het Naardermeer had echter ook Amsterdam zijn oog laten vallen op het gebied om er zijn vuilnis te storten. Door de slechte bereikbaarheid koos men gelukkig uiteindelijk voor een vuilverbrandingsinstallatie en kon Natuurmonumenten beginnen met het aankopen van percelen. In die tijd verdienden mensen in de lintdorpen Oostzaan, Den IJp en Landsmeer hun geld vooral nog met het houden van pluimvee en eenden, waarvan de eieren werden gebruikt in de Zaanse beschuitindustrie.

Uitgestrekte rietvelden met mooie, dreigende Hollandse lichten.

In vroegere eeuwen werd in het veengebied op kleine schaal turf gewonnen, waardoor een landschap van legakkers en petgaten was ontstaan. In de crisisjaren vlak voor de Tweede Wereldoorlog wilde men Het Twiske in het kader van werkverschaffing inpolderen om er een tuinbouwgebied van te maken. De drooggelegde grond was echter van zo'n matige kwaliteit dat het niet opwoog tegen de kosten en doordat er door het aantrekken van de economie in de jaren zestig amper nog werkloosheid was, werd het project afgeblazen. Amsterdam groeide intussen door de steeds grotere welvaart langzamerhand uit zijn jasje, waardoor steeds meer mensen buiten de stad gingen wonen. Omdat die nog wel elke dag naar hun werk in de hoofdstad reisden, werd het noodzakelijk de Coentunnel en aanvoerwegen aan te leggen.

Lentegroene loofbossen doorkruist met houtsnipperpaden.

In Het Twiske haalde men het zand dat nodig was, waardoor de Stootersplas ontstond en het idee werd geboren er een recreatiegebied van te maken. Broodnodig, want de mensen kregen steeds meer vrije tijd en hadden steeds meer geld te besteden. Rondom het meer ontstond een 650 hectare groot natuurgebied met stranden, haventjes, fiets- en wandelpaden, dagkampeerterreinen en verschillende speelterreinen waar kinderen kunnen ravotten en gezinnen kunnen ontspannen of barbecueën.

Sommige gebieden zijn verhuurd aan boeren die er vleeskoeien laten grazen.

Het Twiske is in de loop van de jaren een enorm succes geworden. Elk jaar bezoeken ruim een miljoen mensen het gebied; op een mooie zomerdag kunnen er zelfs zo maar 15.000 mensen rondlopen. Ook worden er het hele zomerseizoen allerlei manifestaties georganiseerd, van openlucht kerkdiensten tot het culturele festival Welcome To The Future waar wel 20.000 bezoekers op

af komen. Het Twiske is echter bovenal een heerlijk wandelgebied. We gingen er de Honderd Morgenroute lopen, een prachtig, ongeveer zeven kilometer lang ommetje aan de noordoostkant van het gebied, dat we betreden vanuit Den IJp. Als u met de auto komt wel even 3,5 euro betalen. Het Twiske is namelijk met slagbomen en camera's afgesloten om criminaliteit en vandalisme te voorkomen en is tussen 23.00 en 06.00 uur voor de auto niet toegankelijk. Voor dat geld krijg je wel wat terug! Heerlijke (half)verhard paden leiden ons door lentegroene loofbossen, langs uitgestrekte rietvelden en mooie, weidse terreinen. Ze worden voor een deel verhuurd aan boeren die er vleeskoeien laten grazen. We lopen aanvankelijk parallel aan de woningen van Den IJp en Landsmeer, die vaak zo fraai zijn dat ze het uitzicht op geen enkele manier verstoren.

Grasdijk aan de oostkant bij Den IJp en Landsmeer.

Na een aantal kilometers stuiten we op een kudde Schotse Hooglanders die het gebied begrazen. Stier Kees heeft hier een leven als een sultan: zijn harem heeft dan ook weer voor een flink aantal nakomelingen gezorgd. Peetmoeder van de harem is Ellen, met haar 23 jaar de oudste van het stel en inmiddels moeder van twaalf kinderen. De kalfjes worden na een zwangerschap van 9 maanden geboren tussen januari en juni. Ze krijgen zelfs internationale belangstelling van een groep Engelse vrienden die elk jaar ergens anders samen gaat fietsen. Verderop komen we weer bij de Stootersplas, waar we aan de overkant de Avonturenspeelplaats – geweldig voor kinderen!- en Twiske Haven zien. Je kunt er zeilboten en kano's huren en in restaurant Twiskehaven genieten van een hamburger die is gemaakt van puur hooglandervlees. Jawel, van de kudde die we net hebben bewonderd. Geniet ervan en onthoud dat ze een heerlijk, vrij leven hebben gehad.

Twiske Haven waar je zeilboten en kano's kan huren.

Omdat iets verder de vlonders over de plas er zo verleidelijk uitzien, laten we de gele pijlen even los en wandelen we over het hout langs het Kure Jan Strand naar routepaal 14 waar we de gele route weer oppakken. Links zie je een broedwand waar oeverzwaluwen elk jaar speciaal voor uit Afrika komen overvliegen. De Stootersplas, op sommige plaatsen wel 40 meter diep, is geliefd bij vissers en duikers die zich in het heldere water helemaal kunnen uitleven. Men heeft speciaal voor hen zelfs twee duikplatforms laten afzinken. In het water eenden, ganzen en smienten, terwijl je boven het bos buizerds en de rietvelden bruine kiekendieven kunt zien zweven. Als we bijna terug zijn, passeren we de Speelsloot waar wat kleinere kinderen heerlijk kunnen spelen met allerlei waterspeeltjes. Gelukkig maar dat Amsterdam geen vuilnisbelt van Het Twiske heeft gemaakt!

De vlonders over de Stootersplas kan je niet links laten liggen.

Honderd Morgenroute (7,14 km)

Volg de gele pijlen. Honden verboden. Geen horeca onderweg. Start op parkeerplaats P16, ingang Twiske Speelsloot, Lange Jap, Den IJp.

U begint bij nummer 15, gaat vervolgens naar 18-19-17-16-15-13-14-07-11-09-03-18-15.*

**U kunt vanaf hier via vlonders over de Stootersplas gaan, 07 en 11 overslaan, en bij 09 weer de gele pijlen verder naar 03 volgen.*

Meer wandelen in Noord-Holland:

<http://www.wandelnetwerknoordholland.nl>